

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea I - Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

Hotărârea Guvernului nr. 226/2015 stabilește cadrul general privind depunerea, evaluarea, selecția, contractarea, achizițiile publice, plata, controlul și monitorizarea, aferente proiectelor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, denumit în continuare FEADR, și de la bugetul de stat, prin Programul Național de Dezvoltare Rurală, denumit în continuare PNDR 2014-2020.

În prezent, la articolul 12 este prevăzută durata de execuție a investițiilor cofinanțate prin PNDR 2014-2020, precum și condițiile în care poate avea loc prelungirea acesteia.

Întrucât în anul 2018 au fost organizate primele sesiuni de depunere proiecte aferente submăsurilor sM16.1 <Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale (GO), pentru dezvoltarea de proiecte pilot, noi produse în sectorul agricol> și 16.1a <Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale(GO), dezvoltarea de proiecte pilot, produse și procese în sectorul pomicol> denumite în continuare sM 16.1 și sM16.1a, este necesară reglementarea expresă a faptului că, pentru investițiile realizate prin intermediul acestor măsuri, prin corelare cu prevederile fișei tehnice a măsurii din PNDR 2014-2020 durata de execuție este limitată la maximum 3 ani, fără posibilitatea prelungirii.

De asemenea, prin actualele reglementări ale alin. (3) a art.12 se prevede faptul că durata de execuție a investiției, de maximum 2/3 ani de la data

semnării contractului de finanțare, după caz, poate fi prelungită cu maximum 6 luni.

Cu toate acestea, întrucât prin PNDR 2014-2020 se finanțează inclusiv proiectele de investiții promovate de beneficiarii care au calitate de autorități contractate în sensul Legii nr.98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, și care au valori care nu se situează sub pragul prevăzut la art. 7 alin. (5) din Legea nr.98/2016, este necesară reglementarea posibilității prelungirii duratei de execuție, ținând cont de stadiul de realizare și specificitatea investițiilor aferente fiecărui proiect, precum și de evitarea riscului de dezangajare pentru alocările anilor 2017-2020, astfel cum sunt prevăzute în capitolul 10 din PNDR 2014-2020.

Prelungirea duratei este necesară deoarece beneficiarii sunt obligați întotdeauna să organizeze achizițiile publice din cadrul proiectului utilizând una dintre procedurile de atribuire prevăzute de lege, proceduri care la rândul lor presupun o serie de termene, cu o întindere mare ca timp.

Derularea procedurilor de achiziții conform noilor reguli, derulate pe o perioadă mai mare de timp, conduce la imposibilitatea respectării actualelor termene stabilite prin H.G. nr.226/2015 privind durata de execuție, situație care comportă riscul de a pune în pericol contractarea finanțării prin PNDR 2014-2020, cu implicații negative în absorbția fondurilor europene, deoarece nerespectarea termenelor conduce la rezilierea contractelor de finanțare și recuperarea sumelor acordate până la acel moment.

Pentru eficientizarea utilizării banilor publici și pentru a nu crea prejudicii materiale se impune modificarea alin.(3) al art.12 în sensul prelungirii termenelor de execuție ale contractelor de finanțare, ținând cont de stadiul de realizare și specificitatea investițiilor aferente fiecărui proiect, precum și de evitarea riscului de dezangajare pentru alocările anilor 2017-2020, astfel cum sunt prevăzute în capitolul 10 din PNDR 2014-2020. Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale va modifica durata de execuție a contractelor de finanțare potrivit manualelor de proceduri care se elaborează în baza

PNDR 2014-2020, a regulamentelor europene și a legislației naționale aplicabile și se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale. AFIR va prelungi durata de execuție a contractelor de finanțare astfel încât să se încadreze în termenele de plată prevăzute de art. 65 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, potrivit căruia cheltuielile sunt eligibile pentru contribuții din FEADR numai dacă ajutorul relevant este plătit efectiv de către agenția de plăți până cel târziu în 31 decembrie 2023.

Situația actuală relevă faptul că un număr de 447 de beneficiari publici cu o valoare publică contractată de 284.780.194 euro și care au plăți efectuate în valoare de 172.107.150 euro ar fi în pericol de încetare a contractelor de finanțare și constituire de debite, debite care ar greva bugetul de stat și ar conduce la nerealizarea obiectivelor PNDR, în cazul în care actuala propunere de modificare a Hotărârii Guvernului nu ar fi adoptată;

De asemenea, în aceeași situație, de încetare a contractelor de finanțare și constituire de debite s-ar regăsi și un număr de 118 beneficiari privați cu o valoare publică contractată de 58.441.978 euro și cu plăți în valoare de 40.633.750 euro. Consecințele încetării contractelor de finanțare vor avea impact negativ, atât asupra mediului de afaceri, cât și asupra locurilor de muncă, conducând și la diminuarea veniturilor la bugetul de stat.

O altă consecință previzibilă în cazul nemodificării art.12 alin.(3) ar fi, ca și în cazul beneficiarilor publici, neatingerea obiectivelor PNDR, implicit scăderea absorbției fondurilor europene.

Având în vedere situația de mai sus și ținând cont de faptul că întârzierile în finalizarea execuției proiectelor sunt datorate unor cauze independente de voința beneficiarilor, respectiv perioada lungă de finalizare a achizițiilor

publice, lipsa din stoc a unor echipamente/utilaje agricole, lipsa de personal calificat cu care se confruntă firmele de construcții precum și perioada îndelungată (mai-iulie 2018) de ploi și inundații cu care s-a confruntat România în unele județe, este necesară modificarea alin. (3) al art. 12 din Hotărârea Guvernului nr. 226/2015.

Totodată este necesară completarea art.12 cu două noi alineate care să asigure soluțiile juridice care stabilesc:

- faptul că submăsurilor 16.1 și 16.1a nu le sunt aplicabile dispozițiile referitoare la posibilitatea prelungirii;
- prelungirea nu poate depăși data de 31 decembrie 2023 prevăzută de art. 65 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013.

Modificarea propusă este justificată de necesitatea asigurării unui cadru flexibil de implementare corespunzătoare și eficiente a fondurilor publice, atât a celor provenite de la bugetul de stat cât și a celor provenite din fondurile europene nerambursabile.

De asemenea, măsura este menită să asigure o absorbție reală și accelerată a fondurilor publice, diminuând riscul unui efort financiar și de resurse umane nejustificat și irosit atât din sarcina entităților publice cât și din sarcina entităților private.

În contextul existenței pestei porcine africane (PPA) în România și a efectelor negative produse de aceasta care a afectat serios sectorul zootehnic, la recomandarea Comisiei Europene a fost identificată posibilitatea sprijinirii fermierilor prin investiții care să contracareze și să diminueze efectele negative ale acestei epizootii.

Programul Național de Dezvoltare Rurală a fost aprobat de Comisia Europeană prin Decizia de punere în aplicare nr. 3508/2015 și modificat succesiv, versiunea a opta (disponibilă pe site-ul MADR) fiind aprobată prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei C(2018)8660 final/11.12.2018. Astfel, PNDR 2014-2020 a fost completat cu Măsura 5 "Refacerea potențialului de producție agricolă afectat de dezastre naturale și evenimente catastrofale și instituirea unor măsuri de prevenire corespunzătoare " (M5),

prin activarea sub-măsurilor: 5.1 - Sprijin pentru investițiile în măsuri preventive destinate să reducă efectele dezastrelor naturale, ale fenomenelor climatice nefavorabile și ale evenimentelor catastrofale probabile și 5.2 - Sprijin pentru investiții privind refacerea terenurilor agricole și a potențialului de producție afectate de dezastre naturale, de condiții de mediu adverse și de evenimente catastrofale, are în vedere creșterea securității fermelor împotriva efectelor evenimentelor extreme și a incidentelor biotice sau abiotice și prevenirea apariției și răspândirii epizootiilor, iar pe de altă parte, sprijinirea refacerii potențialului de producție distrus ca urmare a evenimentelor catastrofale și dezastrelor naturale, în special efectele produse de răspândirea epizootiei de Pestă Porcină Africană în România și submăsura 7.4.

Sub-măsura 7.4 - "Sprijin pentru investițiile în crearea, îmbunătățirea sau extinderea serviciilor locale de bază destinate populației rurale, inclusiv a celor de agrement și culturale, și a infrastructurii aferente"(sM 7.4) - vizează acțiuni pentru îmbunătățirea serviciilor de bază, în ceea ce privește prevenirea și combaterea efectelor dezastrelor naturale, evenimentelor adverse și evenimentelor catastrofale. Acțiunile propuse vor contribui la îmbunătățirea managementului deșeurilor pentru a asigura comunităților condiții optime de sănătate și protecția mediului. Dezvoltarea acestui serviciu va crea posibilitatea accesului gratuit la aceste servicii a întregii comunități deservite.

În conformitate cu art. 60 alin. (2), paragraful al doilea, teza a doua din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare "(...) **statele membre pot să prevadă în programele lor că acele cheltuieli care sunt legate de măsuri de urgență luate ca urmare a unor dezastre naturale, evenimente catastrofice sau evenimente climatice nefavorabile ori ca urmare a unei modificări semnificative și bruște a condițiilor socioeconomice din statul membru sau regiunea în cauză și care au fost suportate de beneficiar după producerea evenimentului sunt, de asemenea,**

	<p>eligibile.”. Ținând cont de dispozițiile legale enunțate Statul Român a prevăzut versiunea VIII a Programului Național de Dezvoltare Rurală PNDR 2014-2020, aprobată de Comisia Europeană prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei C(2018)8660 final/11.12.2018, posibilitatea de a declara eligibile și cheltuielile efectuate înainte de depunerea cererii de finanțare de către beneficiarii Măsurii 5 și Submăsurii 7.4, dar nu mai devreme de data recunoașterii oficiale de către autoritățile competente a producerii fenomenului epizootiei de Peste Porcină Africană (PPA) din România.</p> <p>Întrucât apariția în România a Pestei Porcine Africane a fost recunoscută oficial începând cu data de 31 iulie 2017, potrivit adresei Autorității Naționale Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor nr. 14367/16.11.2018 Statul Român, cu aprobarea Comisiei Europene, consideră că trebuie luate în considerare cheltuielile efectuate de fermieri începând cu această dată.</p> <p>Actualele prevederi ale H.G. nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare nu cuprind dispoziții referitoare la regimul cheltuielilor efectuate de fermieri în cazul acestei situații particulare pentru care a fost necesar să se completeze PNDR 2014-2020, astfel cum se regăsește în versiunea a VIII-a, disponibilă pe site-ul www.madr.ro.</p>
<p>2. Schimbări preconizate</p>	<p>Modificarea legislativă propusă este justificată de necesitatea corelării prevederilor legale și de cea a asigurării unui cadru flexibil de implementare corespunzătoare și eficiente a fondurilor publice, atât a celor provenite de la bugetul de stat cât și a celor provenite din fondurile europene nerambursabile.</p> <p>Așadar, prezentul proiect de act normativ vizează modificarea și completarea lit.a) a alin.(1) al art.8, modificarea alin. (3) al art.12 și completarea art. 12 cu alineatele (3¹) și (3²) pentru următoarele considerente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - luarea în considerare drept cheltuieli eligibile pentru contribuția FEADR a cheltuielilor efectuate începând cu data producerii epizootiei de Peste Porcină Africană (PPA) în România; - corelarea actului normativ cu prevederile fișei tehnice a submăsurilor sM16.1 <Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale (GO), pentru dezvoltarea de proiecte pilot, noi

	<p>produse în sectorul agricol> și 16.1a <Sprijin pentru înființarea și funcționarea grupurilor operaționale(GO), dezvoltarea de proiecte pilot, produse și procese în sectorul pomicol> din cadrul PNDR 2014-2020 în scopul eliminării oricărui echivoc în ceea ce privește durata de execuție a investițiilor cofinanțate prin intermediul sM16.1/16.1a care nu poate fi prelungită, motiv pentru care soluția legislativă propusă exceptează sM 16.1 și sM 16.1a;</p> <p>- în scopul acordării beneficiarilor măsurilor de investiții a posibilității prelungirii duratei de execuție a proiectelor, fără a se depăși termenul de 31 decembrie 2023 prevăzut de art. 65 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013, ținând cont de stadiul de realizare și specificitatea investițiilor aferente fiecărui proiect, precum și de evitarea riscului de dezangajare pentru alocările anilor 2017-2020, astfel cum sunt prevăzute în capitolul 10 din PNDR 2014-2020.</p> <p>Măsura propusă vizează un număr total de 665 beneficiari ai măsurilor de investiții care au contracte în derulare, precum și viitorii beneficiari în urma sesiunilor de depunere de proiecte nefinalizate și a celor care vor urma începând cu 2019.</p>
3. Alte informații	<p>Reglementările promovate prin acest act normativ au impact pozitiv asupra creșterii gradului de absorbție a Fondului European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR) și implicit asupra realizării obiectivelor Politicii Agricole Comune (PAC).</p> <p>Precizăm faptul că prevederile proiectului de act normativ sunt de imediată aplicabilitate beneficiarilor de sprijin prin PNDR 2014-2020, ale căror contracte de finanțare se află în derulare, fiind prevăzute în acest sens dispoziții tranzitorii.</p>
Secțiunea a 3-a	
Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ	
1. Impactul macroeconomic	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
1 ¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2.Impactul asupra mediului de	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

afaceri	
2 ¹ .Impactul asupra sarcinilor administrative	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
2 ² .Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3.Impactul social	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Alte informații	Prezentul proiect modifică reguli de procedură

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect					
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat:	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect					

(i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii	
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
7. Alte informații	-
Secțiunea a 5-a	
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare	
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	Este necesară modificarea procedurilor de lucru ale Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale aprobate prin Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr.795/2016, cu modificările și completările ulterioare care se referă la sub-măsurile de investiții din PNDR.
1 ¹ . Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice	Proiectul de act normativ nu contravine dispozițiilor prevederilor legale în domeniul achizițiilor publice
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Alte acte normative și/sau documente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

internaționale din care decurg angajamente	
6.Alte informații	-
Secțiunea a 6-a	
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Proiectul de act normativ a fost supus consultării potrivit legislației în vigoare.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	A fost parcursă procedura reglementată de Hotărârea Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative. În acest sens s-au efectuat consultări, conform prevederilor legale, cu Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România, care nu are observații conform adresei nr. 30166/31.01.2019 și Asociația Comunelor din România.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul de act normativ a fost supus avizării Consiliului Legislativ

6. Alte informații	-
Secțiunea a 7-a	
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	<p>La elaborarea actului normativ sunt respectate procedurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată și cele ale Hotărârii Guvernului nr. 561/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării.</p> <p>Proiectul de act normativ este afișat pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, nefiind transmise sesizări cu privire la conținutul prezentului proiect de act normativ.</p>
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3. Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
Secțiunea a 8-a	
Măsuri de implementare	
Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
Alte informații	-

Față de cele prezentate, s-a întocmit prezentul proiect de **Hotărâre pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 226/2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, pe care îl supunem spre adoptare.**

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

Petre DAEA

AVIZĂM FAVORABIL:

VICEPRIM-MINISTRU,

MINISTRUL DEZVOLTĂRII REGIONALE ȘI ADMINISTRAȚIEI PUBLICE, INTERIMAR

Eugen-Orlando TEODOROVICI

MINISTRUL FINANȚELOR PUBLICE,

MINISTRUL FONDURILOR EUROPENE,

Eugen-Orlando TEODOROVICI

Rovana PLUMB

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE,

Teodor-Viorel MELEȘCANU

MINISTRUL DELEGAT PENTRU AFACERI EUROPENE,

George CIAMBA

MINISTRUL JUSTIȚIEI,

Tudorel TOADER